

TOEGANKELIJKE INRICHTING VAN DE OPENBARE RUIMTE

NU OP VELE PLAATSEN DE OPENBARE RUIMTE OPNIEUW WORDT INGERICHT, VERSCHIJNEN ER MEERDERE VARIANTEN EN INVULLINGEN VAN WAT LIJKT OP HET SHARED SPACE PRINCIPE. DE VOOR- EN NADELEN ZIJN AL VAKER BREED UITGEMETEN. IN DEZE BIJDRAGE WIL IK U GRAAG STOF TOT NADENKEN GEVEN OVER DE INVLOED OP DE TOEGANKELIJKHEID.

De mogelijkheid om duidelijk te onderscheiden wat het voetpad, rijwielpad en de autoweg is, zorgt voor herkenning bij slechtzienden, ouderen en bijvoorbeeld dementerenden. Zij weten wat daar van hen verwacht wordt.

In de nieuwe openbare ruimte zijn die grenzen minder scherp afgebakend, waardoor deze doelgroepen (onaangenaam) verrast en ook wel onzeker worden. Ook geleidelijnen worden slechts op enkele plekken aangebracht, bijvoorbeeld oversteekplaatsen, zonder een duidelijke verdere route te markeren. Het valt op dat dit steeds vaker voorkomt en vooral in dorpscentra de toegankelijkheid sterk vermindert.

Wat ontbreekt

Wat gemist wordt blijkt bijvoorbeeld als we kijken naar het parkeren van fietsen, scooters en brommers en scootmobielen. Echt duidelijk gemarkeerde plekken worden niet altijd aangebracht, waardoor ze lukraak worden neergezet. Met als gevolg dat ze in de weg staan. Ze vormen samen met het woud aan reclameborden, uitverkoopbakken en andere uitingen de obstakels die het voor mindervaliden zo moeilijk maken om zelfstandig hun weg te vinden. De blinden en slechtzienden hebben door de vele losstaande zaken geen natuurlijke gidslijn die ze kunnen volgen en missen bovendien een in de bestrating aangebrachte geleidelijn. In het voorbeeld linksonder kunnen ook de rolstoelen en scootmobielen bijvoorbeeld niet zomaar tussen de her en der neergezette fietsen door.

Voor rolstoelers en scootmobielgebruikers is een drempelloze openbare ruimte natuurlijk wel plezierig. Dat is een duidelijk voordeel van deze wijze van inrichten van de openbare ruimte. Het is nu de kunst om een combinatie te vinden die de toegankelijkheid verbetert voor alle gebruikers.

Markering helpt

Hoewel regulering niet echt de bedoeling is, zou het voor de toegankelijkheid wel helpen als er met markering richting gegeven wordt aan het gebruik. Zo is op de foto hieronder te zien dat er plaatsen gemarkeerd zijn voor het parkeren van scooters en brommers. Aan de andere zijde is hetzelfde gedaan voor fietsen. Ook voor scootmo-

bielen wordt een gemarkeerde plek aangegeven. De geverfde belijning is in het ontwerp niet het meest fraai, doch wel effectief.

Oplossing in de bestrating

Idealiter wordt dit opgelost door bijvoorbeeld verschil aan te brengen in de kleur van de gebruikte bestrating of te kiezen voor verschillende materialen. Een voorbeeld daarvan ziet u op de foto rechts. Door voor het fietspad voor asphalt te kiezen en met scheidingsbanden in een lichte kleur te werken, is hier alleen voor de zebrastrepen verf nodig geweest.

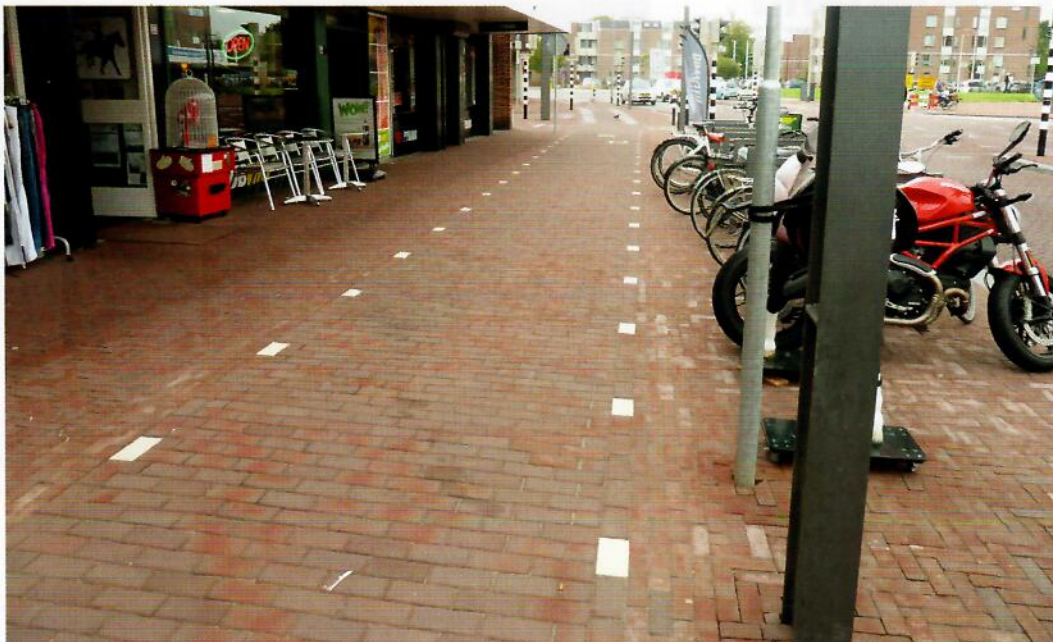
De geleidelijn die tot in de uitstalling van de bloemenzaak doorloopt, is jammer genoeg dan weer een minpunt. Daar had met een geleidelijn ook de route langs de overige winkels kunnen worden gemarkeerd.

Als laatste laat ik u graag nog zien dat het ook van belang is welke keuze u voor een bepaalde plek maakt. Als er veel prikkels zijn in een klein gebied, is het zaak om de mindervalide gebruiker te helpen om de juiste en meest veilige route te kiezen. Dat wordt in het voorbeeld hieronder bemoeilijkt, doordat dit stuk gelegen is aan een drukke doorgaande weg in het centrum, waar onder andere veel hulpdiensten met sirenes voorbijrijden. Als de aandacht van de gebruiker wordt afgeleid van het stalen van de fiets of het bekijken van de

etalage van de winkels, staat men bij omdraaien van de rolstoel of scootmobiel praktisch meteen op het fietspad. Hier zou het al helpen als er meer onderscheid in de bestrating zou zijn door bijvoorbeeld een andere kleur te gebruiken. En voor zo'n drukke route zijn geleidelijnen ook zeker aan te bevelen.

Waar de inrichting en toegankelijkheid van de openbare ruimte soms schuren, liggen de uitdaging en de uitnodiging om tot het beste samenspel te komen. Een mooie kans voor u om hiervoor inspiratie op te doen tijdens de Dag voor de Openbare Ruimte.

DENISE A.M. JANMAAT

DENISE A.M. JANMAAT,
DIRECTEUR NEDERLANDS
INSTITUUT VOOR ROLSTOEL-
TOEGANKELIJKHEID

De initiatiefnemers van Platform Toegankelijkheid:

